

ДО

Г-жа Деяна Костадинова

Секретар по социални политики,

младежта и спорта

На Президента на Република България

СТАНОВИЩЕ НА ТЕМА

„Изкореняване на бедността в контекста на устойчиво развитие“

От Пламен Ганчев Ганчев

Магистър по Икономика - Икономически университет – гр. Варна

Уважаема г-жо Костадинова,

Благодаря за възможността да участвам в инициативата на Президентството на Република България - *“Младежка визия за развитие на България”*. Тази инициатива без съмнение е доказателство за ангажираната и отговорна позиция на Президента по въпросите свързани с развитието на България.

„Бедността не е порок...” – да има една такава поговорка и колкото и успокояващо и добре да звучи, практически погледнато бедността неминуемо води до пороци и то такива които засягат не само тази прослойка, но и останалата част от обществото.

Нарастването на бедността води до увеличаване на престъпността, увеличаване на неграмотността, асоциализация, подкопаване на човешкото достойнство, маргинализация, дискриминация, нарушаване на човешките права и не на последно място увеличаване на перото в бюджета за покриване на социалните нужди на социално слабите хора. Ето защо изкореняването на бедността трябва да бъде държавен приоритет.

Изкореняването на бедността може да се постигне с увеличаване доходите на населението, осигуряване на достъп до материалните услуги за достоен живот като здравеопазване, жилищно настаняване, образование, включване в пазара на труда и социализиране.

Неотдавна ООН си постави нови цели сред които е и избавяне на хората от бедност и постигане на устойчиво развитие. Изкореняването на бедността трябва да се съчетае с устойчивото развитие, което предполага справяне с проблем като оскъдните ресурси, нанасяните на околната среда щети и социалното неравенство.

Докато в западна Европа процента на бедност на населението е сравнително нисък, то у нас и в останалите източни страни е доста висок. Причина за високия процент бедност в страната ни е липсата на средната класа. Това е класата, която през годините на прехода не можа да бъде създадена, което от своя страна доведе до увеличаването на бедността сред населението. Създаването на средната класа е огромна стъпка в изкореняването на бедността. Средната класа може да се създаде и развие единствено и само, ако държавата от една страна осигури на работодателите възможност за насърчаване на търговията, развитие и разрастване на бизнеса, а работодателите от своя страна осигурят достъп до пазара на труд, увеличат броя на

работниците си и им осигурят едно добро заплащане, което ще им даде възможност да покрият не само своите основни нужди – жилище, храна, добро образование, достъп до здравеопазването и т.н., но и да имат една сигурна и дългосрочна стабилност.

Необходима е категорична воля от страна на държавата за устойчиво развитие на икономиката, което предполага вземане на мерки за насърчаване на малкия и средния бизнес и развитието на търговията, . Устойчивото развитие е свързано с една далновидност при използването на природните ресурси, едно предвиждане за изграждане на малкия бизнес и надграждане на вече постигнатото. Това означава, че е необходима ясна цел и време за постигането и.

Устойчивото развитие не може да се постигне от днес за утре, то трябва да се базира на промяна на модела на потребление и да бъде трайно. Паралелно с него и обратно пропорционално трябва да се намалява броя на бедните, което от своя страна неминуемо ще доведе до изкореняването на бедността. Устойчивото развитие е свързано със създаване на работни места, преодоляване на социалното неравенство чрез адекватно образование, обучение и умения сред хората, така че да им се предостави възможност да получават конкурентоспособни работни места.

В нашата родина, в която са налице прекрасни природни дадености, които благоприятстват развитието на селското стопанство е необходимо да се насочат всички ресурси за развитието му. Трябва да се създадат условия и възможности за населението за развитие на малките селски стопанства. Трябва да има гаранция от страна на държавата за изкупуване на селско-стопанската продукция, която от друга страна може да се изнася в другите страни на ЕС и в чужбина. България има ресурса и възможностите да стане производител на био храни за цяла Европа, тъй като от опит знаем, че нашите зеленчуци са вкусни, докато вносните, които купуваме са без всякакъв вкус. Извършваните в био стопанствата стопански дейности не унищожават почвите, допринасят за опазването на биологичното разнообразие, устойчивото управление на горите, ограничаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към тези последици и продоволствената сигурност, като едновременно с това се подобрява качеството на почвата, намалява се ерозията и се изгражда устойчивост на природни бедствия, което води до спиране усвояването на земята. Развивайки био стопанствата ще съхраним плодородността на почвата и няма да поставяме в риск възможността на бъдещите поколения да посрещнат своите собствени потребности. Напротив ще им създадем условия за развитие. По този начин ще се намали бедността, защото имайки гаранция от страна на държавата за един определен доход, повече хора ще се върнат в селата и ще се препитават от собствения си труд.

Освен изкореняване на бедността сред работещата част от населението, трябва да се помисли и за преодоляване на социалното неравенство, чрез осигуряване на достатъчно материални средства и за най-уязвимата част от населението – възрастните хора и хората с увреждания. Бедността сред тях се шири навред и единици от тях могат да кажат, че могат да покриват своите нужди самостоятелно без подкрепата на своите деца, близки и роднини.

Едната част от най-уязвимите са пенсионерите, нашите родители, баби, дядовци и т.н. Те попаднаха сред най-уязвимата част на населението не защото не са работили и поради това нямат пенсии, а заради неправилната система за определяне на пенсиите. През целия си трудов стаж те са заплащали необходимите данъци за социално осигуряване, като са считали, че по този начин ще си осигурят един достоен стандарт на живот при пенсиониране, независим от деца и роднини. На практика обаче се получи така, че те попаднаха сред най-уязвимата част от населението и сега са напълно зависими от подкрепата на своите деца. Изкореняването на бедността сред пенсионерите, които са част от най-уязвимите може да стане чрез увеличаване на

техните пенсии и чрез преразглеждане на методиката на пенсионната система. Не може цял живот да си работил, да си отгледал с труда си две деца и накрая да получаваш пенсия, която да ти стига за едно кисело мляко и един хляб на ден.

Другата част от най-уязвимите са хората, които поради някакви външни за тях фактори, които няма как сами да преодолеят са поставени в неравностойно положение спрямо другите, поради което те няма как сами да излязат от кръга на бедността. Като социална държава България трябва да изпълни ангажимента на една социална държава и да осигури на най-уязвимите необходимата подкрепа и помощ. Осигуряването на подкрепа на най-уязвимите следва да бъде приоритет. Трябва да се начертае ясна социална политика, която да гарантира, че тези хора и техните семейства няма да гладуват и ще могат да получат социални услуги, здравно обслужване, достъп до услуги за отглеждане на деца и помощ за възрастни хора и други лица в зависимо положение. На тези хора трябва за им се осигури равен достъп до пазара на труда, премахване на пречките пред пълното упражняване на права им, чрез развитие на услуги, които отговарят на техните потребности и осигуряване на равен достъп за тях до съвременните медицински грижи и постижения.

Правителството след като успее да намали бедността сред населението, ще може да отдели повече средства за задоволяване на нуждите на тази част от населението. Освен това трябва да се направи опит тези хора да бъдат не само социално и парично подпомогнати, но и да бъдат интегрирани. Това може да стане чрез осигуряване на работни места за хората с увреждания, за да могат те да полагат труд съобразно своите възможности. По този начин те няма да се надяват само на социалните помощи, но ще могат да бъдат полезни на себе си и на обществото чрез собствения си труд. Във Варна имаше една такава организация „Тих труд“ и много хора с увреждания се трудиха там, но в последните години и те бяха засегнати от кризата и сега там работят много малко хора.

За да се гарантира, че материалната подкрепа за нуждаещите се достига до най-уязвимите е необходимо на първо място да се намали числеността на най-уязвимите, като се направи така, че пенсионерите да не попаднат в тази група. На второ място най-уязвимите следва да получават подкрепа преимуществено преди останалата част от нуждаещите се.

Социалното общество трябва да е съпричастно с хората изпаднали в бедност. Държавата трябва да приеме механизми, за да се избегне бедността. Държавата не трябва да позволява нейните деца, които са бъдещето на държавата, да израснат в бедност. Държавата трябва да включва гражданското общество във всички фази на прилагане на политиките за устойчиво развитие. Гражданите от своя страна трябва да променят поведението си и да са отговорни за своите действия.

Гражданите трябва да се обединяват в граждански сдружения, в които да се обсъждат въпроси на устойчивото развитие, да се дават становища и да се инициират действия. Трябва да се даде възможност на гражданите и гражданските сдружения да участват в инициативите на държавните и местните власти за насърчаване на устойчивото развитие.

Никой не трябва да живее в бедност. Никой не трябва да се притеснява, че ако остане временно без работа, ако остане трайно без работа, ако стане временно нетрудоспособен или трайно нетрудоспособен, той и неговото семейство ще живеят в бедност.

Надявам се инициативата да бъде продължена и да подпомогне развитието на Република България.

Благодаря за вниманието!

С уважение: *Пламен Г. Ганчев*
гр. Варна, декември, 2013г.

Според мен най-важните 6 теми от глобалното проучване на ООН „Моят свят“ са:

- Честно и отговорно управление
- Добро образование
- По-добри възможности за работа
- Защита срещу престъпността и насилието
- По-добро здравеопазване
- Подкрепа за нетрудоспособните хора